

Lokaal actieplan koploper Haarlem

2012-2014

1. Aanleiding

Het Ministerie van OCW voert sinds jaren een actief diversiteitsbeleid. In de periode 2008 t/m 2011 hebben 18 gemeenten middelen ontvangen van het rijk om homo-emancipatie op lokaal niveau te stimuleren via het koploperprogramma. Deze aanpak wil het ministerie voortzetten en uitbreiden, waarbij wordt gestreefd naar een landelijke dekking. Het Ministerie heeft ook de gemeente Haarlem uitgenodigd om aan het koploperprogramma 2012-2014 deel te nemen.

Acceptatie van homoseksualiteit staat onder druk. Homoseksuele mannen, lesbische vrouwen en transseksuelen hebben in steeds meer mate last van discriminatie en (verbaal) geweld. De gemeente Haarlem wil beleid rondom seksuele diversiteit ontwikkelen met als doel minder discriminatie, meer acceptatie en meer veiligheid.

2. Lokaal actieplan

Het college van Burgemeester en Wethouders dient een lokaal actieplan in ter bevordering van de emancipatie van homoseksuelen en transgenders. Wij streven de volgende doelstellingen na:

- Het bestrijden van discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen en transgenders;
- Het bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en welzijn van homoseksuelen en transgenders op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen sociale kring;
- Het bespreekbaar maken van (homo)seksuele diversiteit onder jongeren en in kringen waar dat nog taboe is en het ondersteunen van homoseksuelen en transgenders daarbij.

Voor de uitvoering van het lokaal actieplan hebben wij met het Ministerie van OCW een intentieverklaring ondertekent en nemen wij deel aan het landelijke koploperprogramma. Hiertoe ontvangen wij gedurende de periode 2012-2014 ieder jaar € 20.000 van het Ministerie.

Gelet op het feit dat er sprake is van incidentele middelen en de doelstellingen van het programma koploper, zien wij onze rol vooral als aanjager. Inzet van middelen in dit kader hebben dan ook het karakter van een stimuleringsbijdrage en hebben dus geen structureel karakter.

3. Partners in homo-emancipatiebeleid

Het lokaal actieplan is tot stand gekomen in nauwe overleg met de volgende partners:

- COC Kennemerland
- Stichting Haarlem Roze Stad
- Bureau Discriminatiezaken Kennemerland
- Gay-Haarlem.nl
- Roze ambassadeur voor ouderen

4. Analyse

Haarlem roze stad 2012

Haarlem is in 2012 een jaar lang roze stad. Hiermee speelt Haarlem zich nationaal in de kijker en krijgt het homo-emancipatiebeleid een extra impuls door de activiteiten die in dat jaar worden georganiseerd.

Door het ontbreken van een homoscene ontrekt het 'homoseksuele leven' zich goeddeels aan het oog van de Haarlemse burgers. Haarlem roze stad 2012 is een mooie aanleiding om de zichtbaarheid van seksuele diversiteit te vergroten. Daarnaast wordt ook de mate van tolerantie jegens seksuele diversiteit bij het grote publiek meer evident.

Discriminatie, intimidatie en geweld

Er worden weinig meldingen over discriminatie, intimidatie en geweld gedaan bij de politie of bij Bureau Discriminatiezaken. Dat betekent echter niet dat discriminatie of intimidatie niet voorkomt in Haarlem.

Het is bekend dat dergelijke klachten lang niet altijd worden gemeld. Mensen nemen deze ervaringen min of meer voor lief of omdat men is er min of meer aan 'gewend' geraakt.

Bureau Discriminatiezaken krijgt wel degelijk signalen van beledigingen en discriminerende situaties. In de periode 2006 – 2010 heeft het bureau jaarlijks circa 30 klachten geregistreerd. Ondanks het geringe aantal aanmeldingen, voelen homoseksuelen en transgenders zich wel minder veilig.

Bespreekbaarheid homoseksualiteit

Onder jongeren en in groepen van niet-Nederlandse afkomst is homoseksualiteit nog een taboe. homoseksuelen en transgenders binnen deze groepen ondervinden grote moeite om hun eigen homoseksualiteit te accepteren en er vervolgens ook voor uit te komen.

In dat kader voert het COC Kennemerland bijvoorbeeld al jaren diversiteitsprojecten uit in het middelbaar onderwijs. En dat is belangrijk: ongeveer de helft van de scholen heeft een cultuur waarin volgens betrokkenen het thema homoseksualiteit en seksuele diversiteit niet bespreekbaar is.

5. Speerpunten 2012-2014

Op grond van bovenstaande kiezen wij voor de volgende speerpunten in de periode 2012-2014:

- a) Ouderen
- b) Voorlichting en het bevorderen van de zichtbaarheid van homoseksualiteit
- c) Vergroten sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit
- d) Monitoring en borging van beleid

Ad a Ouderen

Er is een initiatief om onderzoek te doen naar de woon/zorgsituatie van de oudere hulpbehoevende homoseksuele Haarlemmers en transgenders. Uit eerder onderzoek blijkt dat oudere homoseksuelen die afhankelijk worden van woonzorgcentra, hun aanvankelijk openlijke homoseksualiteit weer verbergen ten opzichte van de andere bewoners van de zorgcentra. Bij de oudere generatie is homoseksualiteit immers minder geaccepteerd dan bij de jongere generaties. Daarnaast hebben homoseksuele ouderen een ontoereikend sociaal netwerk doordat ze meestal geen (klein)kinderen hebben en vaker alleen wonen. Het onderzoek richt zich op de concrete vraag bij zorginstellingen: kunnen ouderen openlijk uitkomen voor hun homoseksualiteit en zo nee, wat moet er gebeuren om tot een situatie te komen dat zij hun homoseksualiteit openlijk en vrij kunnen beleven.

Ad b Voorlichting en het bevorderen van de zichtbaarheid van homoseksualiteit

Het bestaande voorlichtingsprogramma voor het middelbaar onderwijs willen wij de komende jaren voortzetten en zo mogelijk aanvullen met programma's in het wijkgericht welzijns- en jongerenwerk in Haarlem. De uitvoering hiervan door het COC Kennemerland zetten wij graag voort.

Op 11 oktober 2012 is het nationale coming-outdag. Wij stellen voor om gedurende de planperiode jaarlijks een lokaal openbaar initiatief te organiseren rondom een jaarlijks te kiezen thema in het kader van homo-emancipatie. Deze initiatieven zijn bedoeld voor partners in de stad, waaronder het onderwijs, welzijnswerk, migrantenorganisaties, de 1^e lijns gezondheidszorg et cetera. De organisatie en uitvoering gebeurt door de betrokken homo-organisaties, de gemeente stelt hiervoor middelen beschikbaar.

Tot slot willen we de zichtbaarheid van homoseksualiteit bevorderen door via de gemeentelijke media aandacht te geven aan homo-organisaties en homo-evenementen, waarvan in 2012 met name Haarlem Roze Stad een belangrijk aangrijpingspunt is.

Ad c Vergroten sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit

We organiseren een themabijeenkomst met de gemeentelijke afdelingen Wonen welzijn gezondheid en zorg, Veiligheid en Jeugd onderwijs en sport, GGD, politie en het platformoverleg. Hierin onderzoeken we welke concrete bijdragen aan het vergroten van sociale acceptatie en de bespreekbaarheid van homoseksualiteit vanuit de diverse geledingen kunnen worden geleverd. Gedacht kan worden bijvoorbeeld aan:

- Diversiteitsbeleid agenderen voor bestuurlijke overleggen tussen gemeente en derden, zoals het onderwijs en de sport
- Het borgen van diversiteitsbeleid binnen het gemeentelijk HRM-beleid
- Bevorderen van meldingsbereidheid van incidenten bij politie of andere instanties

Ad d Monitoring en borging van beleid

Wij stellen voor om gedurende drie jaar de uitvoering van het koploperprogramma te volgen. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld via het jaarlijkse omnibusonderzoek en aansluiting bij de landelijke monitor van Movisie.

Hoewel er sprake is van een tijdelijke regeling, waarbij onze financiële inzet vooral is bedoeld als stimuleringsbijdrage, besteden wij wel aandacht aan de borging van beleid. Dit doen wij in de eerste plaats door het volgen van de (extra) activiteiten in de uitvoering van het lokaal actieplan. Daarnaast zullen wij gedurende de periode 2012 – 2014 met de betrokken organisaties twee keer per jaar een platformoverleg voeren over de voortgang van het koploperprogramma.

6. Financiële paragraaf

Jaarlijks stelt het Ministerie van OCW € 20.000 beschikbaar. Wij stellen voor deze bijdrage als volgt te bestemmen:

Wat	Uitvoerder	Kosten 2012	Kosten 2013	Kosten 2014	Totaal
Ouderen	Haarlem Roze Stad	€ 5.000	p.m.	0	€ 5.000
Voorlichting	COC Kennemerland	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 30.000
Lokaal initiatief	Allen	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 15.000
Nader in te vullen	Allen		€ 5.000	€ 5.000	€ 10.000
Totaal		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 60.000